

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

Oslo 7. januar 2012

Høring om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier (en mer plattformnøytral pressestøtte)

Vi viser til departementets høringsnotat: «Forslag om endringer i utkast til forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier».

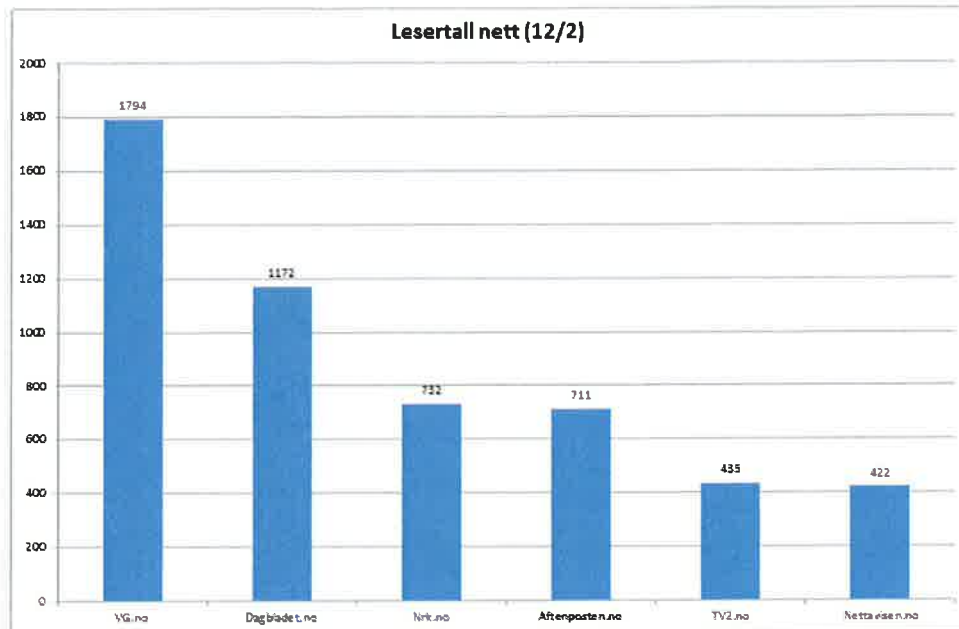
VG er en av to aviser som i praksis kan omtales som løssalgaviser (VG og Dagbladet), og er den største av de to målt i opplag, omsetning og resultat. Men VG er også den av avisene som de siste årene har opplevd størst opplagsfall og bortfall av opplagsinntekter.

Opplag 2007-2011:	Dagbladet	-36 622 eks
	VG	-98 022 eks
Løssalgsinntekter 2007 – 2011:	Dagbladet	-59 millioner kroner
	VG	-75 millioner kroner

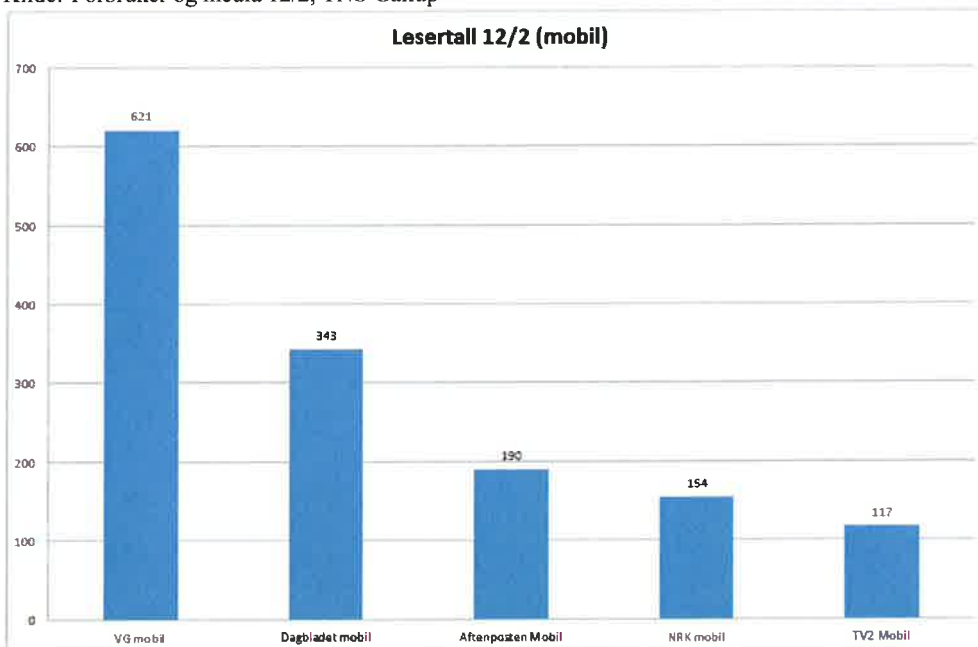
VG er prinsipielt for departementets forslag om å fjerne det opprinnelige forskriftsutkastets § 4 pkt 5, slik at pressestøtten blir uavhengig av distribusjonsform. Slik departementets forslag fremstår i høringsnotatet, ser vi likevel så mange uheldige og formodentlig utilsiktede konsekvenser, at VG på det sterkeste fraråder en slik omlegging uten at det først gjennomføres en grundig konsekvensutredning – og at det gjøres tilpasninger i forskriftene basert på denne. VG mener at departementets forslag gir anledning til å vurdere flere av de nåværende premisser for å være støtteberettiget, for eksempel eksemplarstøtten, slik at man kan få en mer moderne pressestøtteordning som bedre er tilpasset dagens medievirkelighet.

Det er spesielt to uheldige konsekvenser av departementets forslag VG vil påpeke. For det første er forslaget i realiteten et forslag om pressestøtte til Dagbladet (i overskuelig fremtid ingen andre) på inntil 40 millioner kroner pr. år. Dagbladet har nr. 2 posisjon i det nasjonale løssalgsmarkedet, og det er offentlig kjent at Dagbladets papiravis har problemer med å skape en sunn økonomi.

Men Dagbladet er samtidig en av de mest suksessfulle nasjonale aktørene på det åpne, digitale markedet. Dagbladet.no er landets nest største nyhetsmedium på nett og mobil (se ill. under) foran konkurrenter som NRK (uten yr.no), Aftenposten, TV2 og Nettavisen. Dagbladet.no er en av de få digitale aktørene som klarer å skape god lønnsomhet. (Siste tilgjengelige tall er for 1. halvår 2012, og viser omsetningsøkning på 23,6 % til 75, 9 millioner kroner, og driftsmargin på 12,9 %. Kilde: Bernergruppen).

Kilde: Forbruker og media 12/2, TNS Gallup

Kilde: Forbruker og media 12/2, TNS Gallup

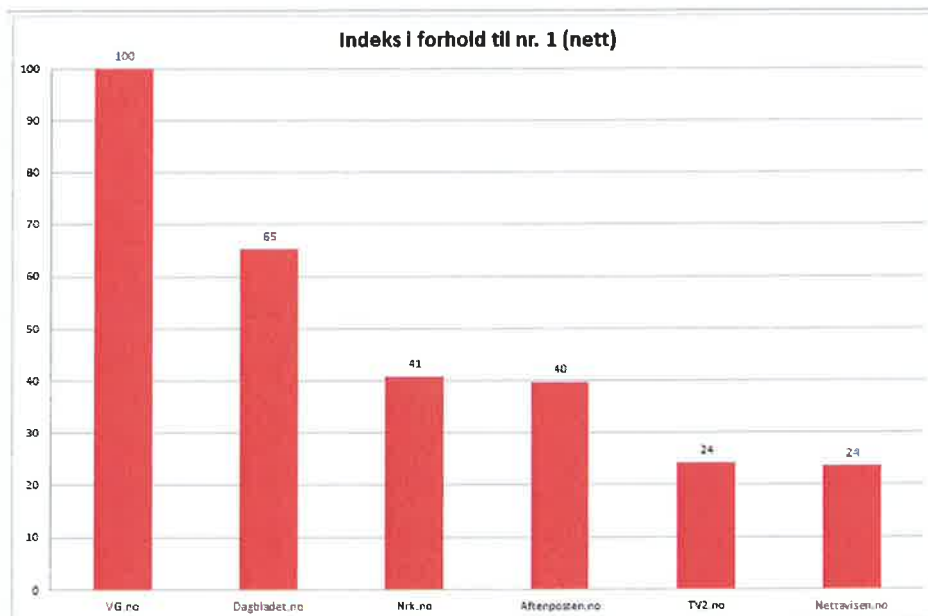
Slik VG ser det vil 40 millioner kroner til Dagbladets kriseutsatte papiravis i praksis medføre en offentlig støttet konkurransevridning digitalt: Selv om Dagbladet driver sine digitale aktiviteter gjennom et eget aksjeselskap, DB Medialab AS, er likevel Dagbladets papiravis, nett- og mobilaktiviteter svært nært knyttet til hverandre forretningsmessig, redaksjonelt og i annonsesalg. Alle plattformene har samme ansvarlige redaktør, og det meste av journalistikken som publiseres på de digitale plattformene, utvikles og lages i det største redaksjonelle miljøet – nemlig papiravisens. Selskapskonstruksjonen gjør at man ikke kan se på papiravisens regnskaper med det som fremstår med dårlig lønnsomhet, uten også å se på regnskapene for de digitale aktivitetene – som altså har svært god lønnsomhet.

Dagbladet vil dermed bruke den økonomiske kraft mediehuset til enhver tid måtte ha - inkludert eventuelle ekstra ressurser som oppnås gjennom pressestøtte – til å styrke sin digitale posisjon. Noe

annet ville være utenkelig i det konkurransebildet vi opererer i, for det er konkurransen om de digitale posisjoner som er fremtidens utfordringer for mediehusene.

At Dagbladet skulle få pressestøtte til en papiravis med problemer, for deretter å bruke disse pengene til å styrke seg i konkurransen med øvrige aktører i det åpne digitale konkurransebildet, må være en utilsiktet konsekvens av departementets forslag. Faktum er at Dagbladet har kommet lenger enn de fleste mediehus i transformasjonen mot det digitale.

Nettavisen, som er ca. en tredjedel av Dagbladet.no sin størrelse (se ill. under), vil ikke være støtteberettiget - slik dette er definert i forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier - med begrunnelse i at det er et åpent nettsted uten noen form for brukerbetaling. I våre øyne synes det ikke å være god mediepolitikk at et åpent nettsted som er landets nest største og et av de aller mest lønnsomme, skal få pressestøtte til å konkurrere med ikke-støtteberettigede og langt svakere aktører som Nettavisen.

Kilde: Forbruker og media 12/2, TNS Gallup

Det er altså slik at hvis det kommer pressestøtte til Dagbladets papiravis, er det i realiteten offentlig støtte til en åpen digitalstrategi hos en av de allerede største og mest lønnsomme aktørene i markedet. Vi vil minne departementet om at det innenfor de digitale mediasatsinger i Norge er langt flere aktører med nasjonale ambisjoner, enn innen papiravismarkedet. For de digitale produktene har vi et marked som fungerer, men som likevel er sårbart. VG ser en fare for at pressestøtte til en av de store aktørene i dette markedet kan påvirke hva man kan få betalt for annonser på de digitale plattformer.

Den andre uheldige konsekvensen VG ser med departementets forslag, er at det kan komme til å motvirke hele hovedsetningen i formålsbestemmelsen, nemlig at «produksjonstilskuddet skal bidra til å opprettholde et mangfold av nyhets- og aktualitetsmedier».

Uten friske penger inn i ordningen, blir konsekvensen av pressestøtte til løssalgsviser – i praksis Dagbladet – at andre aviser får mindre; og skulle Dagbladet motta det foreslåtte maksbeløp på 40 millioner kroner, vil andre medier nødvendigvis få dramatisk mye mindre å rutte med. For meningsbærende medier som Dagsavisen, Klassekampen, Nationen og Vårt Land, kan reduksjonen i pressestøtten derfor bli så brutal at det kan sette hele eksistensgrunnlaget i fare.

Sett i et slikt perspektiv er derfor ikke departementets forslag et bidrag til å opprettholde mangfold.

Oppsummert støtter VG at pressestøtten skal være uavhengig av distribusjonsform. Men departementets forslag i nåværende form vil ha som konsekvens at det både medfører utilsiktet konkurransevridning for medier som satser på en åpen digital strategi, og det kan bli et forslag som medfører avisdød siden mange aviser vil oppleve betydelig reduksjon i nåværende støtte.

VG anbefaler en grundigere utredning av hvordan produksjonstilskuddet kan gjøres uavhengig av distribusjonsform uten å få utilsiktede konsekvenser, og samtidig innrettes slik at formålsbestemmelsen kan etterleves. VG anbefaler også at departementet, i samråd med presseorganisasjonene, benytter anledningen til å se på flere av de nåværende premissene for å være støtteberettiget, og at det lages en pressestøtteordning som bedre er tilpasset fremtidens medievirkelighet.

I sin nåværende form kan se ut som at departementets forslag er utformet for å gi pressestøtte til Dagbladet, uten at de praktiske konsekvensene av forslaget drøftes overhodet.

Med hilsen

Torry Pedersen

Ansvarlig redaktør/administrerende direktør.